

อนินท์ จิรพัทธ์พงศกร 2555: ปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศที่มีต่อผลิตภาพการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์วไลรัตน์ สุพรรณชาติ, Ph.D. 96 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประมาณค่าอัตราการเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวมภาคเกษตรและศึกษาผลกระทบของปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศที่มีต่อผลิตภาพการผลิตโดยรวมภาคเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิรายปี ตั้งแต่ปี 2525-2552 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบแนวคิดบัญชีประชาชาติ (Growth Accounting) ในการประมาณค่าอัตราการเติบโตของผลิตภาพการผลิตภาคเกษตร และใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดอัตราการเติบโตของผลิตภาพการผลิตเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภาพการผลิตและปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศ

ผลการศึกษา พบว่า ผลิตภาพการผลิตโดยรวมภาคเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2525-2552 มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 2.44 ต่อปี โดยในช่วงปี 2525-2536 ผลิตภาพการผลิตโดยรวมภาคเกษตรไม่มีบทบาทต่อการเจริญเติบโตของผลผลิตทางการเกษตรมากนัก มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยร้อยละ -10.28 ต่อปี และตั้งแต่ปี 2537-2552 ผลิตภาพการผลิตโดยรวมภาคเกษตรเริ่มมีบทบาทต่อการเจริญเติบโตของผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 2.84 ต่อปี ผลการศึกษานี้ยังกำหนดอัตราการเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวมภาคเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งวัดด้วยปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยแยกเป็นรายฤดูกาลส่งผลกระทบต่อผลิตภาพการผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในฤดูหนาวและปลายฤดูฝนส่งผลให้อัตราการเติบโตของผลิตภาพการผลิตลดลง ส่วนปัจจัยอื่นที่พบว่ามีนัยสำคัญและส่งผลกระทบต่อผลิตภาพการผลิต คือ การส่งเสริมการเกษตร

ดังนั้น รัฐบาลจึงควรให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องกับงานด้านการส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเกษตรเพื่อช่วยเพิ่มผลผลิต ควบคู่ไปกับการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องของการปรับตัวและการวางแผนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพอากาศเพื่อป้องกันไม่ให้ผลผลิตทางการเกษตรเกิดความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ